

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu,
Galina Stratulat,
Nicolae Craiu,
Victor Burduh,
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac,

în cauza civilă la cererea înaintată de Alexei Moldovan împotriva lui Serghei Florov, Igor Curtev și a Vladislavei Curtev, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, a contractului de donație și anularea certificatului,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, fiind menținută hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 01 februarie 2017, Alexei Moldovan a înaintat cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, către Serghei Florov, Igor Curtev, Vladislava Curtev, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, încheiat între Serghei Frolov și Igor Curtev, declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 136 din 17 ianuarie 2017, încheiat între Igor Curtev și Vladislava Curteva, anularea certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună nr. 133 din 17 ianuarie 2017, repunerea părților în poziția inițială, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 23 aprilie 2013, Alexei Moldovan a înaintat cerere de chemare în judecată către Serghei Frolov cu privire la încasarea datoriei conform recipisei.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă integral acțiunea înaintată de Alexei Moldovan, cu încasarea din contul lui Serghei Frolov a sumei de 28000 euro și a cheltuielilor de judecată.

În scopul asigurării acțiunii, pe parcursul examinării cauzei indicate mai sus, avocatul reclamantului a solicitat aplicarea măsurii de asigurare pe bunul imobil ce îi aparținea cu drept de proprietate lui Serghei Frolov, care este format din terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX, amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 10, însă, instanța de judecată, din temeiuri necunoscute, nu s-a expus asupra acestei cereri.

Hotărârea din 13 septembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a rămas definitivă la 05 februarie 2014, din care motive, reprezentantul reclamantului a prezentat spre executare silită titlul executoriu executorului judecătoresc Nicolae Pașa.

Prin încheierea executorului judecătoresc Nicolae Pașa nr.019-sl 690/14 din 04 aprilie 2014, s-a intentat procedura de executare a documentului executoriu, iar în vederea executării titlului executoriu s-a dispus asigurarea procedurii de executare cu interpelarea informației din registrele de stat cu privire la bunurile mobile și imobile ce îi aparțin cu drept de proprietate lui Serghei Frolov.

La 19 decembrie 2016, la sediul executorului judecătoresc s-a prezentat mama reclamantului, Galina Moldovan, care a solicitat informația cu privire la etapa în care se află executarea documentului executoriu. Din discuțiile cu executorul judecătoresc și conform informației de la dosarul de executare, s-a adeverit faptul că Serghei Frolov nu deține nici un bun imobil în proprietatea sa, ceea ce a fost surprinzător pentru Galina Moldovan, fiindcă la momentul examinării cauzei Serghei Frolov deținea dreptul de proprietate asupra bunului imobil, indicat mai sus.

Prin urmare, Galina Moldovan a solicitat executorului judecătoresc efectuarea unei interpelări în adresa Oficiului Cadastral Teritorial mun. Chișinău cu privire la eliberarea copiilor actului juridic în baza căruia Serghei Frolov a înstrăinat bunul imobil indicat mai sus.

Conform răspunsului primit de la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, s-a constatat că Serghei Frolov a înstrăinat bunul imobil format din terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX, amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 10, lui Igor Curtev, în baza contractului de vânzare-cumpărare, autentificat notarial la 16 decembrie 2013, de către notarul public Evghenii Berghii cu nr.6228.

Astfel, după analiza acestui contract și suprapunerea circumstanțelor de fapt, se denotă natura fictivă a acestui contract și scopul adevărat urmărit de Serghei Frolov la alienarea dreptului de proprietate, și anume, scopul vânzătorului de a se eschiva de la executarea documentului executoriu în baza căruia Serghei Frolov datorează lui Alexei Moldovan suma de 28000 euro.

Reclamantul a considerat că contractul de vânzare-cumpărare urmează a fi declarat nul, deoarece la momentul înaintării acțiunii din 23 aprilie 2013, Alexei Moldovan a anexat extrasul din Registrul bunurilor imobile, conform căruia se dovedește că bunul imobil îi aparținea lui Serghei Frolov. Despre acțiunea înaintată în instanța de judecată, Serghei Frolov cunoștea, așa cum acesta a recepționat citațiile expediate de instanță, însă, din motive necunoscute nu s-a prezentat în cadrul examinării cauzei, iar ulterior a depus o cerere de examinare în lipsă.

Potrivit reclamantului, Serghei Frolov a înstrăinat bunurile deținute în proprietate la 16 decembrie 2013, cu scopul de a se eschiva de la executarea hotărârii judecătorești. Mai mult, derivând din clauzele contractului de vânzare-cumpărare

contestat, soția lui Serghei Frolov nu este indicată în calitate de vânzător, cu toate că, bunurile imobile înstrăinate au fost cumpărate în timpul căsătoriei.

La 21 decembrie 2016, executorul judecătoresc a întreprins măsuri de asigurare a documentului executoriu, ieșind la fața locului pe adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, 10, unde conform procesului-verbal s-a constatat că Serghei Frolov împreună cu familia sa locuiește într-un bun imobil ce se află într-o ogradă cu bunul imobil înstrăinat conform contractului de vânzare-cumpărare, iar în construcția înstrăinată locuiește o persoană de vârstă înaintată, Andrei Cioară.

Reclamantul a indicat că, creează dubii și achitarea prețului vânzării bunului imobil stabilit în contract, care este un preț conform evaluării cadastrale, dar nu cel real de piață, mai mult ca atât notarul face mențiunea că bunul imobil a fost achitat până la momentul semnării prezentului contract de vânzare-cumpărare.

Astfel, acțiunea este înaintată în vederea asigurării patrimoniului său, ce este diminuat prin neexecutarea de către Serghei Frolov a documentului executoriu de încasare a datoriei, și prin acțiunile acestuia ilegale, efectuate prin șiretlicuri ce au luat o amploare într-un act juridic civil întocmit fictiv, fiind implicat în aceste acțiuni murdare și Igor Curtev.

Respectiv, la caz, actul juridic a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) și astfel este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic și anume intenția de a da naștere, modica, sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane (amăgirea terților), creând aparența existenței actului juridic în realitate.

La fel, una din trăsăturile definitorii a valabilității actului juridic este consimțământul, manifestat prin exteriorizarea voinței persoanei de a încheia un act juridic, acesta urmând a fi exprimat cu intenția de a produce efectele juridice expres prevăzute de actul juridic în privința încheierii căruia este manifestat consimțământul.

Această condiție reiese din însăși esența actului juridic civil, care este o manifestare de voință, îndreptată spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. Totodată, cauza (scopul) actului juridic este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, fiind acel interes pe care autorul (părțile) actului juridic caută să-l satisfacă. Cauza actului juridic poate fi imediată și mediată.

Cu referire la prezenta speță este cert că nici Serghei Frolov, nici Igor Curtev, nu au intenționat vreodată să realizeze un transfer real de proprietate a bunurilor vizate în contractul de vânzare-cumpărare din 16 decembrie 2013, scopul acestuia este altul decât cel declarat și anume realizarea unei operațiuni de reducere fictivă a patrimoniului debitorului Serghei Frolov în vederea excluderii bunurilor respective din lista bunurilor pasibile de urmărire în cadrul procedurii de executare intentate în privința acestuia din urmă.

În vederea mimării unei bune-credințe, Igor Curtev a înstrăinat fictiv cu titlu gratuit imobilul litigios în beneficiul Vladislavei Curtev, care cert este soția lui Igor Curtev, aceștia având același domiciliu, transferul fictiv de proprietate având drept scop doar includerea în raportul litigios a unor terți în vederea tergiversării repunerii părților în poziția inițială. Însă, aceasta din urmă este exclus prin însăși raportul de rudenie între donatar și donator, fiind cert că scopul contractului dat este doar cel de a schimba fictiv numele proprietarului imobilelor litigioase și de a crea impedimente creditorului Alexei Moldovan în exercitarea drepturilor sale prin restabilirea dreptului

de proprietate al debitorului Serghei Frolov asupra imobilelor înstrăinate fictiv.

Or, ca atare, cauza trebuie să existe, să fie reală și licită astfel încât, în raporturile sus-indicate s-a făcut dovada inexistenței cauzei atât a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, cât și a contractului de donație nr. 136 din 17 ianuarie 2017, întrucât nu a operat nici un transfer de proprietate în privința bunurilor imobile litigioase, și astfel este cert că ambele contracte sunt fictive și corespunzător, lovite de nulitate absolută, inclusiv în condițiile în care lipsa scopului imediat al actului juridic se răsfrânge și asupra scopului mediat, lăsându-l fără suport juridic.

În speță nu este certă nici intenția, nici consimțământul, nici scopul donatarului Igor Curtev de a-și reduce gratuit, în lipsa unei compensații echitabile, patrimoniul în beneficiul soției sale în contextul în care însăși faptul căsătoriei oferă ambilor soți drepturi egale asupra bunurilor comune, situație ce dovedește indiscutabil nulitatea actului juridic corespunzător și lipsa, pe lângă elementele enumerate supra, a bunei-credințe a părților la instituirea raporturilor juridice contestate.

Nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, are drept efect repunerea vânzătorului Serghei Frolov și a cumpărătorului Igor Curtev în poziția inițială, respectiv restabilirea înscrierii despre dreptul de proprietate al lui Serghei Frolov asupra imobilelor înstrăinate fictiv, astfel încât rolul contractului de donație nr. 136 din 17 ianuarie 2017, este de a preîntâmpina realizarea acestor consecințe ale nulității contractului precedent.

Prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, fiind menținută hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, din materialele dosarului nu poate fi stabilită legătura causală dintre încheierea contractului de vânzare-cumpărare și presupusa eschivare a debitorului de la executarea documentului executoriu. Corespunzător, Colegiul a conchis că încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, întrunește condițiile de fond ale actului juridic civil - obiectul contractului de vânzare-cumpărare și cauza contractului, adică condițiile de valabilitate ale actului juridic încheiat, fapt ce denotă că, contractul de vânzare-cumpărare este valabil, nefiind incidente temeiurile de declarare a nulității contractului stabilite la art. 221 alin. (1) din Codul civil.

Sub același aspect, Colegiul a reținut că problema nulității contractului de donație este în strânsă legătură cu condițiile contractului de donație, deoarece, așa cum rezultă din definiția nulității actului juridic, această sancțiune are drept cauză generică, nerespectarea dispozițiilor legale care reglementează condițiile sale de valabilitate. Cu alte cuvinte, cazurile de nulitate sunt cazurile în care condițiile actului juridic nu sunt valabile la momentul încheierii acestuia. Așadar, sunt cauze de nulitate acele împrejurări care învederează lipsa unui element structural al actului juridic sau încălcarea unei condiții legale de validitate, cum ar fi cauza ilegală a contractului.

Illicitatea și imoralitatea privesc cauza actului juridic, a angajamentului juridic, care este în mod necesar subiectivă, fiind reprezentată de mobilul subiectiv, personal de a încheia actul, diferit de la un donator sau altul, element care este relevant ca instrument

de control al caracterului licit sau moral, după cum vine sau nu în conflict cu legea, ordinea publică și bunele moravuri.

Reieșind din sensul nulității actului juridic fictiv, urmează că aceasta operează atunci când părțile încheie contractul fără intenția de a produce efecte juridice, iar manifestarea de voință exprimată în fața notarului este falsă. Prin urmare, instanței i s-a solicitat recunoașterea contractului de donație ca fiind contract fictiv, adică fără intenții de producere a efectelor.

Instanța de apel a constatat ca fiind inaplicabilă speței fictivitatea, deoarece actul juridic încheiat între Igor Curtev și Vladislava Curtev nu este unul aparent, ci unul real. Acest act juridic a produs efecte juridice, inclusiv prin intabulare. Reieșind din cele menționate, deoarece reclamantul nu a probat veridicitatea nulității, instanța de apel a constatat ca fiind justă concluzia instanței de fond privind respingerea cererii.

La 04 iulie 2019, Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a contestat cu recurs decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admise integral pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată.

La 09 octombrie 2019, Vladislava Curtev și Igor Curtev, prin intermediul avocatului Nina Garștea, au depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 ianuarie 2019 și expediată participanților la proces la 19 februarie 2019 (f.d. 33, vol. II), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 04 iulie 2019, fiind depus la oficiul postal la 02 iulie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

Prin încheierea din 04 decembrie 2019 a Completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Fiind investită cu examinarea speței în cauză, având ca obiect de examinare pretențiile cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, încheiat între Serghei Frolov și Igor Curtev, declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 136 din 17 ianuarie 2017, încheiat între Igor Curtev și Vladislava Curteva, anularea certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună nr. 133 din 17 ianuarie 2017, repunerea părților la poziția inițială, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Moldovan.

Judecând apelul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, instanța de apel a decis respingerea apelului și menținerea hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Colegiul lărgit, verificând și analizând legalitatea hotărârilor judecătorești enunțate, prin prisma circumstanțelor cauzei și cadrului normativ aplicabil speței, constată că decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și corespunde prevederilor legale.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea executorului judecătoresc Nicolae Pașa nr. 019-sl690/14 din 04 aprilie 2014, s-a primit spre executare documentul executoriu nr. 2-17801/13 din 13 septembrie 2013, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău privind încasarea de la Serghei Frolov în beneficiul lui Alexei Moldovan a sumei de 28 000 euro, fiind stabilită ședința de conciliere a părților procedurii de executare.

Totodată, prin înscrisurile anexate la dosar se certifică faptul că, la 16 decembrie 2013, între Serghei Frolov și Igor Curtev, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6228, prin care Serghei Frolov i-a vândut lui Igor Curtev bunul imobil: teren pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0.0289 ha; construcție - casa de locuit individuală cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața la sol de 71.6 m.p., situate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 10.

La 17 ianuarie 2017, între Igor Curtev, în calitate de donator, și Vladislava Curtev, în calitate de donatar, a fost încheiat un contract de donație, conform condițiilor căruia, donatorul a donat donatarului cu titlu gratuit: ½ cotă-parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0289 ha, cu nr. cadastral XXXXX, și ½ cotă-parte ideală din construcție - casa de locuit individuală, cu suprafața de 71,6 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.01, situate pe str. XXXXX, nr. 10, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău.

La aceeași dată, notarul Evghenii Berghii a eliberat certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie a soților Curtev, prin care s-a atestat dreptul de proprietate în cotele-părți indicate ce constau din: terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0289 ha, cu nr. cadastral XXXXX, și din construcția - casa de locuit individuală, cu suprafața de 71,6 m.p., cu nr. cadastral XXXXX.01, situate pe str. XXXXX nr. 10, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău.

Potrivit actului juridic de donație, acesta este necondiționat și gratuit și a fost

acceptat cu gratitudine de către soția lui Igor Curtev, Vladislava Curtev, preluând în proprietate imobilele litigioase.

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că, la 18 ianuarie 2017, contractul de donație și certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietate comună au fost înregistrate în Registru, proprietar al bunurilor imobile devenind Vladislava Curtev, dobândind astfel proprietate personală în sensul dispoziției art. 372 alin. (1) din Codul civil.

Alexei Moldovan a înaintat în instanța de judecată o acțiune cu privire la constatarea nulității unor acte juridice, solicitând declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, încheiat între Serghei Frolov și Igor Curtev, declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 136 din 17 ianuarie 2017, încheiat între Igor Curtev și Vladislava Curteva, anularea certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună nr. 133 din 17 ianuarie 2017, repunerea părților la poziția inițială.

Cu referire la circumstanțele constatate din materialele cauzei, Colegiul largit reține prevederile art. 217 alin. (1) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Potrivit art. 221 alin. (1) din Codul civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Articolul 207 alin. (1) din Codul civil prevede că actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect, iar potrivit alineatului (3) al aceluiași articol este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunele moravuri. Totodată, art. 199 alin. (2) din Codul civil stabilește că consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Suplimentar, Colegiul largit reține prevederile art. 753 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Concomitent, potrivit dispoziției art. 827 alin. (1) și (3) din Codul civil, prin contractul de donație, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar). Contractul de donație care stipulează obligația donatarului de a achita datorii sau sarcini care nu există la momentul încheierii contractului este nul dacă natura și întinderea datoriilor sau sarcinilor nu sunt stipulate în contract.

Alexei Moldovan a invocat nulitatea actelor juridice enunțate supra, argumentând-o prin existența unor acte juridice încheiate fără scopul de a produce efecte juridice, dar cu scopul de a micșora patrimoniul lui Serghei Frolov, ce putea fi urmărit pentru stingerea creanțelor acestuia față de Alexei Moldovan.

Colegiul largit, reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel, potrivit căreia sunt lovite de nulitate absolută actele juridice încheiate fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv), deoarece în cazul acestui act lipsește intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile. Or, actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, această neconcordanță are ca scop amăgirea terților. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are

ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate. Aceste acte se încheie cu scopul de a ocoli unele dispoziții legale imperative, inclusiv, fraudarea fiscoșului sau a creditorilor, ascunderea față de public a anumitor operații juridice, etc.

Totodată, condițiile esențiale pentru valabilitatea oricărui act juridic civil se împart în condiții de fond și de formă. Cerințele cu privire la consimțământ, capacitate, obiect și cauză reprezintă condiții de fond, iar cele ce se referă la modalitatea de exteriorizare a manifestării de voință, cum este cerința autentificării, sunt condiții de formă.

Astfel, cauza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013 este valabilă și lăcită, or, bunul imobil ce a constituit obiect al contractului de vânzare-cumpărare contestat a fost transmis în proprietate cumpărătorului, care și-a înregistrat dreptul de proprietate în modul stabilit de legislația în vigoare în Registrul bunurilor imobile. De asemenea, acest contract a fost încheiat în corespundere cu voința părților, care fiind prezente în fața notarului au declarat că conștientizează acțiunile lor, și doresc încheierea contractului în vederea producerii efectelor juridice.

Reieșind din cele expuse, Colegiul lărgit conchide că argumentele expuse în cererea de recurs referitor la faptul că contractual de vânzare-cumpărare enunțat a fost încheiat cu scopul de a micșora patrimoniul lui Serghei Frolov, iar cumpărătorul nu a achitat vânzătorului prețul imobilului, sunt neîntemeiate și nu și-au găsit confirmarea în probatoriul administrat la prezenta cauză.

De asemenea, sunt lipsite de o bază probatorie suficientă și argumentele invocate de recurent în susținerea poziției sale potrivit căreia scopul contractului de vânzare-cumpărare a fost eschivarea debitorului de la executarea documentului executoriu privind încasarea datoriei în mărime de 28 000 euro, or din materialele dosarului nu a putut fi stabilită legătura causală dintre încheierea contractului de vânzare-cumpărare și presupusa eschivare a debitorului de la executarea documentului executoriu.

Mai mult, potrivit afirmațiilor lui Igor Curtev, expuse în referința suplimentară din 13 decembrie 2018 (f.d. 7-8, vol. II), familia Frolov a încheiat un contract de credit cu BC “Moldinconbank” SA, instituind ipoteca asupra imobilului din str. XXXXX nr. 10, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău. Ca urmare a neachitării creditului, banca a inițiat procedura de ridicare a bunului imobil din circuitul civil cu scoaterea lui la licitație. Astfel, Igor Curtev a stins datoria familiei Frolov față de bancă, fapt care a avut drept consecință scoaterea interdicției de pe bunul imobil indicat și posibilitatea încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013, între Serghei Frolov și Igor Curtev.

Colegiul reține că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 22 iunie 2017 (f.d. 80-81, vol. I), bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și XXXXX.01 a fost grevat de către BC “Moldinconbank” SA prin Contractul de ipotecă nr. 9799 din 15.12.2011, cu termenul 15.12.2011 – 15.12.2021, cu suma de 100 000 dolari SUA cu scadența până la 15.12.2013, grevarea respectivă fiind înregistrată la 16.12.2011.

De aici rezultă, că pe întreaga perioadă a examinării acțiunii lui Alexei Moldovan către Serghei Frolov cu privire la încasarea datoriei conform recipisei, bunul imobil, care era în proprietatea lui Serghei Frolov, a fost grevat de către BC “Moldinconbank” SA. Or, ipoteca a fost înregistrată în Registrul bunurilor imobile la 16.12.2011, Alexei Moldovan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată la 23 aprilie 2013, litigiul fiind soluționat de către instanță prin hotărârea din 13 septembrie 2013.

Din aceste considerente, instanța de recurs ajunge la concluzia că contractul de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013 este perfect valabil, temeiuri de declarare a nulității a acestuia, prevăzute de art. 221 alin. (1) din Codul civil, nefiind stabilite nici de instanțele inferioare, nici de către instanța de recurs. Or, cauze de nulitate sunt acele împrejurări care învederează lipsa unui element structural al actului juridic sau încălcarea unei condiții legale de validitate, cum ar fi cauza ilegală a contractului.

Din aceeași perspectivă, Colegiul lărgit a examinat și problema nulității contractului de donație, care este în strânsă legătură cu condițiile contractului de donație, deoarece această sancțiune are drept cauză generică, nerespectarea dispozițiilor legale care reglementează condițiile sale de valabilitate. Astfel, contractul de donație încheiat între Igor Curtev și Vladislava Curtev nu este unul aparent, ci unul real, producând efecte juridice, inclusiv prin intabulare. În consecință, nu sunt incidente nici temeiuri pentru declararea nulității certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună nr. 133 din 17 ianuarie 2017, deoarece acest certificat a fost eliberat cu respectarea dispozițiilor legislației referitoare la regimul juridic al proprietății comune în devălmășie a soților.

În așa mod, Colegiul reține prevederile art. 19 din Codul familiei, care stabilește că, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sunt supuse regimului proprietății în devălmășie. Regimul legal al bunurilor soților acționează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial.

Pe cale de consecință, Colegiul lărgit, verificând și analizând afirmațiile recurentului sub aspectul legalității și temeiniciei soluției instanței de apel, constată că argumentele recursului nu și-au găsit confirmare în instanța de recurs, fapt din care rezultă că instanța de apel, în corespundere cu exigențele stabilite de art. 6 al Convenției Europene, a pronunțat o decizie motivată și întemeiată.

În atare circumstanțe, Colegiul lărgit reține recursul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, ca fiind declarativ și neîntemeiat, necesitând a fi respins, or soluția instanței de apel din 23 ianuarie 2019 este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea exigențelor prevăzute de lege.

Totodată, instanța de recurs notează că pronunțarea asupra altor obiecții invocate în cererea de recurs este inoportună în situația în care instanța de apel, la examinarea cauzei în ordine de apel, a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, a determinat cadrul legal aplicabil litigiului, a analizat și a apreciat materialul probatoriu la justa lui valoare, în așa fel nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi.

Deci, în contextul dat, ținând cont de natura juridică a litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că instanța de apel a examinat principalele întrebări juridice puse în fața instanței prin pretențiile și obiecțiile părților procesului și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința tuturor motivelor invocate cu privire la fondul cauzei civile.

Prin urmare, instanța de apel, cu referire la ansamblul de probe prezentate și analizate, corect a concluzionat că acțiunea înaintată de Alexei Moldovan împotriva lui Serghei Florov, Igor Curtev și a Vladislavei Curtev, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, a contractului de donație și anularea certificatului, este neîntemeiată. Or, în conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

probele sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii, iar potrivit art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Astfel, s-a stabilit cert că, instanța de apel a pronunțat o decizie legală, bazată pe materialul probatoriu administrat și cadrul legal aplicabil speței. Totodată, a stabilit corect raportul dedus judecății, probelor prezentate dându-le o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, în așa fel, decizia fiind adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, și a menține decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Alexei Moldovan, prin intermediul avocatului Sorin Corceac.

Se menține decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Moldovan împotriva lui Serghei Florov, Igor Curtev și a Vladislavei Curtev, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, a contractului de donație și anularea certificatului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu,

Galina Stratulat,

Nicolae Craiu,

Victor Burduh,

Svetlana Filincova